

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ГЕОГРАФСКИ ФАКУЛТЕТ
Студентски трг 3/III
11000 Београд

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Извештај Комисије за оцену докторске дисертације кандидата Душана Ристића

Одлуком Наставно-научног већа Географског факултета Универзитета у Београду број 1415, донетом на седници одржаној 14. јула 2026. године, именовани смо за чланове Комисије за оцену докторске дисертације кандидата Душана Ристића, под насловом:

ПЛАНИРАЊЕ РАЗВОЈА ИНФРАСТРУКТУРЕ У РУРАЛНОМ ПРОСТОРУ СРБИЈЕ

Након прегледа достављене докторске дисертације, Комисија у саставу др Велимир Шећеров, редовни професор Универзитета у Београду – Географског факултета, др Богдан Лукић, редовни професор у пензији Универзитета у Београду – Географског факултета и др Љиљана Василевска, редовни професор Универзитета у Нишу, Грађевинско-архитектонског факултета, подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. УВОД

1.1. Хронологија одобравања и израде дисертације

Кандидат Душан Ристић је, након завршених основних и мастер академских студија на студијском програму Просторно планирање Универзитета у Београду – Географског факултета, школске 2014/2015. године уписао докторске академске студије Геонаука на истом факултету. Положио је све испите предвиђене наставним планом и програмом са просечном оценом 10,00 (десет), чиме је стекао услов за пријаву теме докторске дисертације.

Докторску дисертацију под првобитно предложеним називом „Улога и значај инфраструктуре у руралном развоју у Србији“ кандидат је пријавио 24. јуна 2019. године. На седници Наставно-научног већа Универзитета у Београду – Географског факултета, одржаној 9. јула 2019. године (Одлука број 451), именована је Комисија за оцену прихватљивости теме и подобности кандидата Душана Ристића за израду докторске дисертације у саставу: др Богдан Лукић, ванредни професор Географског факултета у Београду, др Велимир Шећеров, редовни професор Географског факултета у Београду, и др Љиљана Василевска, редовни професор Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу.

Комисија је у свом извештају предложила корекцију назива теме у „Планирање развоја инфраструктуре у руралном простору Србије“, ради јаснијег одређења научне заснованости теме и усаглашавања назива са предметом, циљевима, методолошким приступом и очекиваним научним доприносом истраживања. Извештај Комисије о оцени прихватљивости теме и подобности кандидата за израду докторске дисертације под коригованим називом усвојен је на седници Наставно-научног већа Географског факултета одржаној 26. децембра 2019. године (Одлука број 1012/2). За ментора докторске дисертације Наставно-научно веће именовало је проф. др Велимира Шећерова, редовног професора Географског факултета у Београду. На седници Већа научних области грађевинско-урбанистичких наука Универзитета у Београду, одржаној 11. фебруара 2020. године, дата је сагласност на предлог теме докторске дисертације (Одлука 02-06 број 61206-4804/4-20).

Душан Ристић је завршену докторску дисертацију предао стручној служби Географског факултета Универзитета у Београду почетком јула 2026. године, ради упућивања на проверу подударности текста и оригиналности одговарајућим софтвером, коју спроводи Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“ у Београду. Поступак електронске провере обима и садржине подударања текста докторске дисертације завршен је 8. јула 2026. године. Утврђено је подударање текста у обиму од 6%, које је последица коришћења општих појмова и термина из области просторног планирања, назива планских докумената, цитата и библиографских података о коришћеној литератури, као и претходно публикованих резултата кандидатових истраживања, што је у сагласности са чланом 9. Правилника о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду. У складу са тим, ментор проф. др Велимир Шећеров сачинио је извештај којим је потврђена оригиналност докторске дисертације.

На седници Наставно-научног већа Универзитета у Београду – Географског факултета, одржаној 14. јула 2026. године (Одлука број 1415), именована је Комисија за оцену докторске дисертације у саставу: др Велимир Шећеров, редовни професор Универзитета у Београду – Географског факултета, др Богдан Лукић, редовни професор у пензији Универзитета у Београду – Географског факултета и др Љиљана Василевска, редовни професор Универзитета у Нишу, Грађевинско-архитектонског факултета.

1.2. Научна област дисертације

Докторска дисертација под насловом „Планирање развоја инфраструктуре у руралном простору Србије“ припада научној области Геонауке и ужој научној области Просторно планирање, за коју је матичан Универзитет у Београду – Географски факултет.

1.3. Биографски подаци о кандидату

Душан Ристић рођен је 18. јануара 1990. године у Прокупљу, где је завршио основну школу и гимназију. Основне академске студије на студијском програму Просторно планирање уписао је школске 2009/2010. године на Географском факултету Универзитета у Београду и завршио их у року, са просечном оценом 9,70 (девет и 70/100). За постигнути успех додељена му је награда „Студент генерације“ на студијској групи за Просторно планирање. На завршној години основних академских студија, као један од 1.000 најбољих студената Србије, био је стипендиста Фонда за младе таленте Министарства омладине и спорта Републике Србије и добитник плакете „Доситеј“.

Мастер академске студије просторног планирања на истом факултету завршио је школске 2013/2014. године, са просечном оценом 10,00 (десет). За мастер рад под називом „Водоснабдевање насеља општине Прокупље“, израђен под менторством проф. др Богдана Лукића, добио је годишњу награду „Димитрије Перишић“, Института за архитектуру и урбанизам Србије за најбољи мастер рад из области просторног планирања одбрањен у школској 2013/2014. години. Као један од 400 најбољих мастер студената, био је стипендиста Фонда за младе таленте Министарства омладине и спорта Републике Србије и добитник плакете „Доситеј“.

Докторске академске студије Геонаука уписао је школске 2014/2015. године на Географском факултету Универзитета у Београду и положио све испите предвиђене наставним планом и програмом, са просечном оценом 10,00 (десет).

Научноистраживачко усавршавање наставио је као стипендиста Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, ангажовањем на пројекту Географског факултета „Проблеми и тенденције развоја геопросторних система Републике Србије“ (евиденциони број ОИ 176017). Као стипендиста Министарства ангажован на пројекту, школске 2017/2018. године учествовао је и као сарадник у настави ван радног односа у реализацији вежби на Катедри за просторно планирање Географског факултета Универзитета

у Београду, у сарадњи са предметним наставницима проф. др Велимиром Шећеровим и проф. др Богданом Лукићем.

Од 2018. године запослен је на Природно-математичком факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, у звању асистента за научну област Геонауке и ужу научну област Животна средина, туризам и просторно планирање. Ангажован је у настави на предметима из области просторног планирања и сродних научних области: Просторно планирање, Регионално и локално планирање, Планска и нормативна заштита простора и животне средине, Методе сценарија у истраживању и планирању простора, Управљање развојним пројектима, Туризам и простор, Стратешки развој и ревитализација сеоских насеља, Урбана географија и урбани развој, Географија насеља и Управљање отпадом.

Поред учешћа у наведеном пројекту Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, учествовао је и у реализацији два интерна макропројекта Центра за научна истраживања и пројекте Природно-математичког факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици: ИМ 0201 „Могућности ревитализације руралних насеља на простору Копаноника у функцији одрживог развоја“ и ИМ 2302 „Ревитализација железничке пруге Прокупље–Куршумлија–Мердаре и њен значај за одрживи развој насеља Горње Топлице“.

Самостално и у коауторству објавио је више од 90 научних и стручних радова, од којих је 19 објављено у часописима са SCI листе. Као први аутор објавио је два рада у часописима категорије M21a+ и два рада у часописима категорије M21. Учествовао је на више од 30 научних и научно-стручних скупова и конференција међународног и националног значаја. Његов стручни и професионални рад обухвата учешће у изради два просторна плана општине, више од 20 урбанистичких планова, као и неколико урбанистичких пројеката, стручних студија и елабората. Добитник је Годишње награде Асоцијације просторних планера Србије за афирмисање и унапређење струке.

Члан је Асоцијације просторних планера Србије, Удружења урбаниста Србије и Српског географског друштва. У периоду од 2021. до 2024. године био је члан Управног одбора Асоцијације просторних планера Србије, док у мандатном периоду 2024–2027. године обавља функцију председника Асоцијације просторних планера Србије.

ОБЈАВЉЕНИ НАУЧНИ РАДОВИ (категоризација према бази eНаука)

Поглавља у монографијама или тематским зборницима међународног значаја M14

- Marjanović, M., **Ristić, D.**, Miličević, M. (2021). New European regionalism: Regional planning in the ex-Yugoslavian countries. In: Berisha E., Cotella G., Solly A. (eds.) *Governing Territorial Development in the Western Balkans: Challenges and Prospects of Regional Cooperation* (pp. 43-66). Advances in Spatial Science (The Regional Science Series). Cham: Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-72124-4_3
- Lazarević, E. V., Ivanovic, M., **Ristić, D.**, Marjanović, M. & Miličević, M. (2020). Small Urban Centers as Drivers of Daily Migrations and Agents of Transformation of Rural Hinterland: Example of Blace Municipality. In A. Krstić-Furundžić, & A. Djukić (Eds.), *Handbook of Research on Urban-Rural Synergy Development Through Housing, Landscape, and Tourism* (pp. 71-93). Book Chapters. Hershey, PA: IGI Global. [doi:10.4018/978-1-5225-9932-6.ch004](https://doi.org/10.4018/978-1-5225-9932-6.ch004)
- Вукоичић, Д. Ж., **Ристић, Д. Б.** (2020). Значај образовања за унапређење предузетничке оријентације у области туризма и угоститељства и укупног економског развоја Србије. У: О. Марковић Савић, Н. Прашевић (ур.). *Наука без граница III: 5. друштво у огледалу науке*, Међународни тематски зборник. Косовска Митровица: Универзитет у Приштини - Филозофски факултет. стр. 111-128. ISBN 978-86-6349-155-7

Радови у водећим међународним часописима категорије M21a+

- **Ristić, D.**, Vukočić, D., Nikolić, M., Milinčić, M. & Kićović, D. (2019). Capacities and energy potential of thermal-mineral springs in the area of the Kopaonik tourist region (Serbia).

- **Ristić, D.**, Vukoičić, D., Nikolić, M., Božović, S. & Milinčić, M. (2020). Tourism value assessment model of 'UNESCO-listed' monasteries: Kosovo and Metohija. *Current Issues in Tourism*, 23(17): 2098-2102. <https://doi.org/10.1080/13683500.2019.1622657>; (IF 2020 - 7.430)

Радови у водећим међународним часописима категорије M21

- **Ristić, D.**, Vukoičić, D., Ivanović, M., Nikolić, M., Milentijević, N., Mihajlović, L. & Petrović, D. (2024). Transformation of Abandoned Railways into Tourist Itineraries/Routes: Model of Revitalization of Marginal Rural Areas. *Land*, 13(3): 321. <https://doi.org/10.3390/land13030321>
- **Ristić, D.**, Vukoičić, D. & Milinčić, M. (2019). Tourism and sustainable development of rural settlements in protected areas - Example NP Kopaonik (Serbia). *Land Use Policy*, 89: 104231. <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2019.104231>
- Vukoičić, D., Ivanović, R., Radovanović, D., Dragojlović, J., Martić-Bursać, N., Ivanović, M. & **Ristić, D.** (2020). Assessment of Geotourism Values and Ecological Status of Mines in Kopaonik Mountain (Serbia). *Minerals* 10(3): 269. <https://doi.org/10.3390/min10030269>
- Protić, B., Lukić, B., Popović, V., **Ristić, D.**, Šećerov, V., Jeftić, M.R., Đorđević, D.S. & Vračarević, B. (2024). Balancing Act: Assessing the Impacts of Winter Tourism on Natural Heritage in Kopaonik National Park and Charting a Sustainable Path Forward. *Sustainability*, 16(4): 1509. <https://doi.org/10.3390/su16041509>
- Petrović, D., Mihajlović, L., Vukoičić, D., Milinčić, M. & **Ristić, D.** (2025). Sustainable Development and Evaluation of Natural Heritage in Protected Areas: The Case of Golija Nature Park, Serbia. *Earth*, 6: 153. <https://doi.org/10.3390/earth6040153>

Радови у међународним часописима категорије M22

- Valjarević, A., Petrović, J., Marković-Savić, O., Filipović, D., **Ristić, D.**, Radovanović, D. & Azdejković, M. (2020). Roma Inner Migration Tradition Between Social Inclusion and the Protection of Natural Resources. *SAGE Open* 10(2): 1-10. <https://doi.org/10.1177/2158244020919486>
- Vukoičić, D., Srećković-Batočanin, D., Valjarević, A., **Ristić, D.**, Nikolić, M. & Valjarević, D. (2021). Assessment of the Geotouristic Values of Devil's Town, Serbia. *Geologia Croatica* 74/2: 163-176. <https://doi.org/10.4154/gc.2021.11>
- Vukoičić, D., Petrović, D., Gatarić, D., Božović, S., **Ristić, D.** & Jeftić, M.R. (2022). Assessing the tourist potential of cultural-historical spatial units of Serbia using comparative application of AHP and mathematical method. *Open Geosciences*, 14(1): 1170-1189. <https://doi.org/10.1515/geo-2022-0411>
- Milentijević, N., Pantelić, M., Obradović, S., Radulović, M., **Ristić, D.**, Stojanović, V. & Dolinaj, D. (2024). Water quality evaluation of the Danube River basin in Bačka (northern Serbia) using multivariate statistical techniques. *Geografie*, 129(1): 15-41. <https://doi.org/10.37040/geografie.2024.003>
- Petrović, D., Milinčić, M., Vukoičić, D., **Ristić, D.**, Carević, I. & Novković, I. (2026). Quantitative Assessment as an Innovative Tool for Geoheritage Management in the Golija Nature Park. *Geoheritage*, 18(12). <https://doi.org/10.1007/s12371-025-01237-8>
- Vukoičić, D., Kićović, D., Petrović, D., Mihajlović, L. & **Ristić, D.** (2026). A Multi-Criteria Decision Framework for Sustainable Mountain Tourism Development Under Climate Change: Case Study Central Serbia. *Geographies*, 6(3): 65. <https://doi.org/10.3390/geographies6030065>

Радови у међународним часописима категорије M23

- Milentijević, N., Ostojić, M., Fekete, R., Kalkan, K., **Ristić, D.**, Bačević, N.R., Stevanović, V. & Pantelić, M. (2021). Assessment of Soil Erosion Rates Using Revised Universal Soil Loss Equation (RUSLE) and GIS in Bačka (Serbia). *Polish Journal of Environmental Studies* 30(6):5175-5184. DOI: <https://doi.org/10.15244/pjoes/135617>

- Vukoičić, D., **Ristić, D.**, Lukić, B., Šećerov, V., Vagić, N. & Milinčić, M. (2021). Evaluating the attractiveness and competitiveness of a tourist destinations (ATD): Balkan mountain centers. *Fresenius Environmental Bulletin*, 30(12): 13231-13242
- Milentijević, N., Valjarević, A., Bačević, N.R., **Ristić, D.**, Kalkan, K., Cimbalević, M., Dragojlović, J., Savić, S. & Pantelić, M. (2022). Assessment of observed and projected climate changes in Bačka (Serbia) using trend analysis and climate modeling. *IDOJARAS* 126(1): 47-68. DOI: [10.28974/idojaras.2022.1.3](https://doi.org/10.28974/idojaras.2022.1.3)
- Vukoičić, D., **Ristić, D.**, Milinčić, U., Petrović, D., Mihajlović, Lj., Božović, S. & Protić, B. (2023). Assessment of the Attractiveness of Natural Resources and Landscapes of the Kopaonik National Park (Serbia): Framework and Importance for Tourism Development. *Polish Journal of Environmental Studies*, 32(1): 1-15. DOI: <https://doi.org/10.15244/pjoes/152378>
- Petrović, D., Milinčić, M., Vukoičić, D., **Ristić, D.**, Milinčić, U. & Potić, I. (2023). Evaluation and valorization of geoheritage of the Mount Rogozna area. *Carpathian Journal of Earth and Environmental Sciences*, 18(1), 213-224. <https://doi.org/10.26471/cjees/2023/018/252>
- Petrović, D., Vukoičić, D. & **Ristić, D.** (2024). Tourism as a Part of Sustainable Rural Development in the Area of Novi Pazar. *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Prištini*, 54(1): 355-375. <https://doi.org/10.5937/zrffp54-26859>

Рад у међународном часопису категорије M24+

- Pecelj, M., Vagic, N., **Ristic, D.**, Susnjar, S. & Bogdanovic, U. (2019). Assessment of natural environment for the purposes of recreational tourism-example on Drina river flow (Serbia). *European Journal of Geography* 10(3): 85-96. http://www.eurogeographyjournal.eu/articles/7_PECELJ_et_al.pdf

Рад у водећем националном часопису категорије M24

- Milentijević, N., Dragojlović, J., **Ristić, D.**, Cimbalević, M., Demirović, D. & Valjarević, A. (2018). The assessment of aridity in Leskovac Basin, Serbia (1981-2010). *Journal of the Geographical Institute „Jovan Cvijić“ SASA*, 68(2): 249-264. DOI: <https://doi.org/10.2298/IJGI1802249M>

Радови у осталим научним часописима

- Petrović, D., Vukoičić, D., Milinčić, M. & **Ristić, D.** (2020). Tourism Potential Assessment Model of the Monasteries of the Ibar Cultural Tourism Zone. *Journal of Environmental and Tourism Analyses*, 8(1): 5-19. <https://doi.org/10.5719/JETA/8.1/1>
- Milentijević, N., Ostojić, M., Pantelić, M., Obradović Stralman, S., Gocić, M. & **Ristić, D.** (2024). Spatio-Temporal Dynamics of Changes in Land Cover and Land Use in Bačka (Serbia). *Гласник/Herald*, 28, 33–55. <https://doi.org/10.7251/HER2428033M>

Предавање по позиву са међународног скупа штампано у изводу M32

- Milinčić, A.M., Vukoičić, D., Jovanović Popović, D., **Ristić, D.**, Mihajlović, Lj. & Petrović, D. (2023). Territory of Serbia as indicator of transboundary and domestic waters of Southeastern Europe. In: Chalov Sergey (Ed.): *International conference on transboundary catchment erosion and pollution problems* (p.12), Book of abstracts. Moscow: Faculty of Geography, Lomonosov Moscow State University. ISBN 978-5-89575-265-4

Саопштења са међународних скупова штампана у целини M33

- Marjanovic, M., Milicevic, M. & **Ristic, D.** (2016). Breaking down creativity: Florida's creative class on the example of London. In: P. Mitkovic (ed.). *ICUP2016, international conference on urban planning 2016* (pp.115-120), Proceedings of the Conference. Nis: Faculty of Civil engineering and Architecture, University of Nis. ISBN 978-86-88601-22-1 FCEA;
- **Ristić, D.**, Ivanović, M., Miličević, M. & Marjanović, M. (2017). Small urban centers as drivers of daily migrations and agents of transformation of rural background: example of Blace municipality. In: Dž. Bijedić, A. Krstić-Furundžić, M. Zečević (eds.). *Proceedings of Fourth*

International Academic Conference on Places and Technologies (pp. 512-523). Sarajevo: Faculty of Architecture. ISBN 978-9958-691-56-0;

- Божовић, С., Вукоичић, Д., Милентијевић, Н., Кошић, К. & **Ристић, Д.** (2022). Туристичке манифестације као тржиште пољопривредника на простору Златиборске туристичке регије [Tourist events as a market of agriculturists in the area of Zlatibor tourist region]. У: М. Лојовић (ур.): *Туризам у савременом европском и евроазијском простору - стање, проблеми, изазови, перспективе* [Туризм в современном европейском и евразийском пространстве - состояние, проблемы, вызовы, перспективы] (стр. 465-480), Зборник радова са међународне научне конференције. Требиње: Висока школа за туризам и хотелијерство Требиње. ISBN 978-99976-906-5-4;
- Протић, Б., Лукић, Б., Филиповић, Д., Душков, Љ., **Ристић, Д.**, Ђорђевић, С.Д. (2022). Улога и значај туристичке инфраструктуре за одрживи развој туризма: пример града Београда [The role and significance of tourist infrastructure for sustainable tourism development: the example of the City of Belgrade]. У: М. Лојовић (ур.): *Туризам у савременом европском и евроазијском простору - стање, проблеми, изазови, перспективе* [Туризм в современном европейском и евразийском пространстве - состояние, проблемы, вызовы, перспективы] (стр. 593-608), Зборник радова са међународне научне конференције. Требиње: Висока школа за туризам и хотелијерство Требиње. ISBN 978-99976-906-5-4;
- Вукоичић, Д., Петровић, Д., **Ристић, Д.**, Милинчић, М., Божовић, С. (2022). Будућност пашњака на Кораоничким планинама – развој пољопривреде или туризма [The future of pasture in the Kopaonik mountains– development of agriculture or tourism]. У: М. Лојовић (ур.): *Туризам у савременом европском и евроазијском простору - стање, проблеми, изазови, перспективе* [Туризм в современном европейском и евразийском пространстве - состояние, проблемы, вызовы, перспективы] (стр. 691-704), Зборник радова са међународне научне конференције. Требиње: Висока школа за туризам и хотелијерство Требиње. ISBN 978-99976-906-5-4;

Саопштење са међународне научне конференције штампано у целини (без ISBN броја)

- Milicevic, M., **Ristic, D.** & Marjanovic, M. (2017). Dynamic approach: a solution for planning in Western Balkans. *11th AESOP (The Association of European Schools of Planning) Young Academics Conference 2017: Planning and Entrepreneurship*. Munich, Germany.

Саопштења са међународних скупова штампана у изводу М34

- **Ristić, D.** (2014). Danube river as a part of regional spatial plans of Republic of Serbia. In: N. M. Dukić, D. Filipović (eds.). *Geographical Research and Cross-Border Cooperation within the Lower Basin of the Danube* (pp.105-106), Abstract book from the third Romanian-Bulgarian-Hungarian-Serbian Conference. Belgrade: University of Belgrade, Faculty of Geography; Novi Sad: University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Geography, Tourism and Hotel Management. ISBN:978-86-7031-344-6;
- Лукић, Б., Ђорђевић, А., Ђорђевић, С.Д., Протић, Б. & **Ристић, Д.** (2017). Инфраструктурно опремање брдско-планинских села/атара [Infrastructural equipping of the hilly-mountainous villages]. У: Б. Вишњић, А. Виденовић (ур.): *Социо-економски аспекти обнове и развоја насеља брдско-планинског подручја Србије*, Зборник резимеа реферата, XXIII међународни научни скуп "Власински сусрети" [XXIII Scientific Conference "Vlasina Encounters": Socio-economic aspects of reconstruction and development of the village mountainous areas of Serbia, Book of Abstracts of papers]. Београд: Српско удружење за социологију села и пољопривреде, Завод за проучавање села, стр 26-27. ISBN 978-86-87067-22-6(ЗПС);
- Marković, S., Božović, S., Vukočić, D. & **Ristić, D.** (2018). Bioclimatic resources of mountain spa resorts in the function of development of green tourism in Serbia. In: L. Jovanović (ed.). *Green economy and environment protection* (pp.153), Book of abstracts from international

scientific conference. Belgrade: Scientific Professional Society for Environmental Protection of Serbia "ECOLOGICA". ISBN:978-86-89061-11-6;

- **Ristić, D.**, Vukoičić, D., Nikolić, M., Dragojlović, J. & Milentijević, N. (2018). Natural resources in the function of green tourism development in the area of Kursumlija municipality. In: L. Jovanović (ed.). *Green economy and environment protection* (pp.156-157), Book of abstracts from international scientific conference. Belgrade: Scientific Professional Society for Environmental Protection of Serbia "ECOLOGICA". ISBN:978-86-89061-11-6;
- Vukoičić, D. & **Ristić, D.** (2019). The importance of education for the improvement of entrepreneurial orientation of human resources in the field of tourism and catering and overall economic growth in Serbia. In: M. Jakovljević, A. Janković (eds.). *Science beyond boundaries III* (pp.39-41), Book of abstracts from international academic conference. Kosovska Mitrovica: University of Priština in Kosovska Mitrovica, Faculty of Philosophy. ISBN:978-86-6349-139-7
- Nikolić, M., Nedeljković, B., Vukoičić, D., Nikolić, G., **Ristić, D.** (2019). The impact of ethnic conflicts on the life and health of Serbian people. [P1.62] Book of abstracts from 16th International Conference on Urban Health: People Oriented Urbanisation Transforming Cities for Health and Well-Being, 4 - 8 November 2019, Xiamen, China.
- Lukić, B., Đorđević, A., Protić, B., **Ristić, D.**, Đorđević, D.S. (2021). Infrastructure as a factor of spatial development management in Serbia. In: M. Pavkov Hrvojević (ed.). *Innovative approach and perspectives of the applied geography* (pp.52), Abstract book from The 5th Serbian Congress of Geographers. Novi Sad: University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of geography, tourism and hotel management. ISBN 978-86-7031-588-4;
- **Ristić, D.**, Lukić, B., Dragojlović, J. (2021). State route network as a factor of spatial integration of Serbian population in Kosovo and Metohija: GIS analysis. In: M. Pavkov Hrvojević (ed.). *Innovative approach and perspectives of the applied geography* (pp.95-96), Abstract book from The 5th Serbian Congress of Geographers, Poster Section. Novi Sad: University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of geography, tourism and hotel management. ISBN 978-86-7031-588-4;

Рад у тематском зборнику националног значаја М45

- Николић, М. & **Ристић, Д.** (2017). Метод сценарија у планирању и истраживању простора: процена угрожености од поплава мапирањем угрожених територија на територији Грузије. У: Ж. Миленовић, С. Видосављевић (ур.) *Иновације у васпитању и образовању: дигитализација, иновативни програми и модели*, Тематски зборник радова. Лепосавић: Учитељски факултет у Призрену-Лепосавићу, стр. 659-674. ISBN 978-86-84143-43-5;

Уређивање картографске публикације националног значаја М49

- **Ристић Душан** & Протић Бранко (уредници) (2022): *Просторно и урбанистичко планирање Косова и Метохије*, каталог са изложбе „Просторно и урбанистичко планирање Косова и Метохије“ Косовска Митровица, 02-03. јун 2022. године. Београд: Универзитет у Београду-Географски факултет, Асоцијација просторних планера Србије; Косовска Митровица: Природно-математички факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. ISBN 978-86-6283-124-8 (ГФ);

Радови у врхунским часописима националног значаја М51

- **Ristić, D.** (2026). The state road network as a factor of spatial integration of Serbian communities in Kosovo and Metohija: GIS analysis. *Bulletin of Natural Sciences Research*, 16(1). <https://doi.org/10.5937/bnsr16-67960>
- Milentijević, N., Dragojlović, J., Cimbaljević, M., **Ristić, D.**, Kalkan, K. & Burić, D. (2018). Analysis of Equivalent Temperature - Case of Kragujevac City. *Bulletin of the Serbian Geographical Society*, 98(1): 61-77. DOI: <https://doi.org/10.2298/GSGD180225003M>.
- Marković, S., Božović, S., Vukoičić, D. & **Ristić, D.** (2018). Bioklimatski resursi banjskih planinskih naselja u funkciji razvoja zelenog turizma Srbije. *Ecologica*, 25(90): 418-423. ISSN

0354-3285=Ecologica; Доступно на: http://www.ecologica.org.rs/wp-content/uploads/2018/06/SADRZAJ_BROJ_90_2018.pdf

- **Ristić, D.**, Vukoičić, D., Nikolić, M., Dragojlović, J. & Milentijević, N. (2018). Prirodni resursi u funkciji razvoja zelenog turizma na području opštine Kuršumlija. *Ecologica*, 25(92): 787-793. ISSN 0354-3285=Ecologica; Доступно на: <http://www.ecologica.org.rs/wp-content/uploads/2018/12/SADRZAJ-EC-BROJ-92.pdf>

Радови у истакнутим националним часописима M52

- **Ристић, Д.** & Деђански, В. (2016). Просторни размештај и старосна структура становништва као фактор просторне диференцијације развоја општине Куршумлија. *Демографија*, 13: 305-324. <https://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/1820-4244/2016/1820-42441613305R.pdf>
- Milentijević, N., Bačević, N.R., **Ristić, D.**, Valjarević, A., Pantelić, M. & Kićović, D. (2020). Application of Mann-Kendal (MK) test in trend analysis of air temperature and precipitation: case of Mačva district (Serbia). *The University Thought - Publication in Natural Sciences*, 10(1): 37-43. <https://doi.org/10.5937/univtho10-24774> ISSN 1450-7226

Рад у домаћем новопокренутом научном часопису M54

- Dragojlović, J., **Ristić, D.** & Milentijević, N. (2017). Spatial functional transformation and typology of the settlement system of Toplica district. *The University Thought - Publication in Natural Sciences* 7(2): 47-51. [doi:10.5937/univtho7-15574](https://doi.org/10.5937/univtho7-15574) ISSN 1450-7226

Предавања по позиву са скупова националног значаја штампана у целини M61

- **Ристић, Д.** & Ивановић, М. (2016). Географски информациони систем као подршка ефикаснијој имплементацији локалне урбане политике. У: В. Трифуновић, Д. Минић, З. Поповић (ур.). *I Статус урбанизма и урбанистичких институција / II Геоинформатика / III Спровођење нових комплементарних закона и прописа*, Зборник радова, XII летња школа урбанизма. Београд: Удружење урбаниста Србије, стр. 191-201. ISBN 978-86-84275-36-5; Предавање по позиву Удружења урбаниста Србије.
- Ивановић, М. & **Ристић, Д.** (2017). Варијације у цени израде урбанистичких планова на примеру планова детаљне регулације у Србији – настанак и последице. У: В. Трифуновић, Д. Минић, Б. Драшковић (ур.). *I Урбанистичко и просторно планирање у последњој деценији / II Управљање геопросторним подацима – Републички геодетски завод / III Издавање грађевинских дозвола – е - дозвола / IV Спровођење новог закона о становању*, Зборник радова, Међународни научно-стручни скуп XIII летња школа урбанизма. Београд: Удружење урбаниста Србије, стр. 120-126. ISBN 978-86-84275-38-9; Предавање по позиву Удружења урбаниста Србије.
- Vukoičić, D., **Ristić, D.**, Ivanović, M., Petrović, D., Nikolić, M., Božović, S., Milentijević, N., Milinčić, M. (2023). Prostorna organizacija i razvoj turizma u Toplici: železnička pruga kao potencijalni turistički itinerer. U: D. Filipović, V. Šećerov, D.S. Đorđević (ur): *Planska i normativna zaštita prostora i životne sredine*, Zbornik radova. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu - Geografski fakultet, str. 57-66. ISBN 978-86-6283-142-2 (GF). Према одлуци Научног одбора, рад изложен у пленарном делу скупа.

Саопштења са скупова националног значаја штампана у целини M63

- Milosavljević, I., **Ristić, D.** & Poledica, B. (2014). Planiranje korišćenja zemljišta u opštini Požega. U: D. Đorđević, A. Đorđević (ur.). *Lokalna samouprava u planiranju i uređenju naselja, Upravljanje zemljištem* - Zbornik radova mladih istraživača. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu – Geografski fakultet, Republička agencija za prostorno planiranje, str. 219-225. ISBN 978-86-6283-014-2 (APPS);
- **Ristić, D.** (2014). Uticaj depopulacije i deagrarizacije na način korišćenja zemljišta u opštini Kuršumlija. U: D. Đorđević, A. Đorđević (ur.). *Lokalna samouprava u planiranju i uređenju naselja, Upravljanje zemljištem*, Zbornik radova mladih istraživača. Beograd: Asocijacija

prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu – Geografski fakultet, Republička agencija za prostorno planiranje, str. 237-244. ISBN 978-86-6283-014-2 (APPS);

- **Ristić, D.** (2015). Plavna područja u opštini Prokuplje. U: J. Luković, A. Đorđević (ur.): *Planska i normativna zaštita prostora i životne sredine*, Zbornik radova mladih istraživača. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu – Geografski fakultet, str. 73-83. ISBN 978-86-6283-024-1 (APPS);
- **Ristić, D.** & Miličević, M. (2015). Primena savremene tehnologije u odbrani od poplava. U: J. Luković, A. Đorđević (ur.): *Planska i normativna zaštita prostora i životne sredine*, Zbornik radova mladih istraživača. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu – Geografski fakultet, str. 85-92. ISBN 978-86-6283-024-1 (APPS);
- Ивановић, М. & **Ристић, Д.** (2015). Однос урбане политике и урбанистичких инструмената за регулацију урбане форме на примеру градског насеља Прокупља. У: В. Трифуновић, Д. Милић, З. Поповић (ур.): *I Плански основи / II Урбане политике / III Измене и допуне Закона о планирању и изградњи и Закона о државном премеру и катастру*, Зборник радова, 11. Летња школа урбанизма. Београд: Удружење урбаниста Србије, стр. 177-186. ISBN: 978-86-84275-33-4;
- Лукић, Б. & **Ристић, Д.** (2015). Категоризација сеоских насеља општине Прокупље у функцији просторног развоја. У: С. Станковић, Д. Филиповић, С. Ђурђић (ур.): *Достигнућа, актуелности и изазови географске науке и праксе*, Зборник радова-књига број 1, IV Српски конгреса географа. Београд: Универзитет у Београду - Географски факултет, Српско географско друштво, стр. 487-494. ISBN 978-86-6283-032-6;
- Деђански, В. & **Ристић, Д.** (2015). Трансформације праваца коришћења пољопривредног земљишта града Смедерева у периоду 1991-2011. У: Д. Филиповић, С. Ђурђић (ур.): *Достигнућа, актуелности и изазови географске науке и праксе*, Зборник радова младих истраживача, IV Српски конгреса географа. Београд: Универзитет у Београду - Географски факултет, Српско географско друштво, стр. 45-48. ISBN:978-86-6283-034-0;
- Marjanović, M., **Ristić, D.** & Miličević, M. (2016). Sprovođenje politika u oblasti zaštite životne sredine: neuspjeh i mogućnosti za napredak. Primeri Evropske unije i Srbije. U: D. Filipović, V. Šećerov, Z. Radovanović (ur.): *Lokalna samouprava u planiranju i uređenju prostora i naselja – u susret evropskim integracijama*, Zbornik radova. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu – Geografski fakultet, str. 167-172. ISBN 978-86-6283-040-1 (APPS);
- **Ristić, D.** & Ivanović, M. (2016). Unapređenje procesa izrade, sprovođenja i integracije planskih dokumenata standardizacijom kategorija namene zemljišta. U: D. Filipović, V. Šećerov, Z. Radovanović (ur.): *Lokalna samouprava u planiranju i uređenju prostora i naselja – u susret evropskim integracijama*, Zbornik radova. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu – Geografski fakultet, str. 231-240. ISBN 978-86-6283-040-1 (APPS);
- **Ristić, D.**, Ivanović, M., Marjanović, M. & Miličević, M. (2016). Koncept tehnološkog parka kao ekološki prihvatljiviji način uređenja radnih zona. U: M. Milinčić, M. Milanović, M. Ilić (ur.): *Smederevo ekološki grad*, Zbornik radova, II ekološka konferencija sa međunarodnim učešćem. Smederevo: Lokalni ekološki pokret Smederevo, Univerzitet u Beogradu – Geografski fakultet, str.265-272. ISBN 978-86-919317-1-1 (LEP);
- Marjanović, M., Miličević, M. & **Ristić, D.** (2017). The influence of the EU on the development of spatial planning in Serbia and Croatia in the period of post-socialist transition. У: Д. Јојић (ур.): *Зборник радова поводом обиљежавања 20 година рада Природно-математичког факултета Универзитета у Бањој Луци*. Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци – Природно-математички факултет, стр. 346-354. ISBN 978-99955-21-59-2;
- **Ristić, D.**, Ivanović, M., Marjanović, M., Milošević, D. & Miličević, M. (2018). Neodrživost prakse urbanističkog planiranja u Srbiji – primer izmena i dopuna planova generalne regulacije. U: D. Filipović, D. Šantić, M. Marić (ur.): *Lokalna samouprava u planiranju i uređenju prostora i naselja: Geneze i perspektive prostornog razvoja*, Zbornik radova. Beograd-Trebinje:

Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu – Geografski fakultet, str. 129-137. ISBN 978-86-6283-061-6 (GF);

- Barać, M., **Ristić, D.** & Ivanović, M. (2018). Osvrt na uslove i mere zaštite životne sredine u PDR-u radne zone Vlasotince. U: M. Milinčić, M. Milanović, M. Ilić, V. Deđanski (ur.): *Smederevo ekološki grad*, Zbornik radova, III ekološka konferencija sa međunarodnim učešćem. Smederevo: Lokalni ekološki pokret Smederevo, Univerzitet u Beogradu – Geografski fakultet, str.319-329. ISBN 978-86-919317-2-8 (LEP);
- **Ristić, D.** & Lukić, B. (2019). Planiranje infrastrukture u radnim zonama: neka iskustva i preporuke. U: D. Filipović, V. Šećerov, B. Lukić, U. Radosavljević, M. Marić (ur.): *Planska i normativna zaštita prostora i životne sredine*, Zbornik radova. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu – Geografski fakultet, str. 525-535. ISBN 978-86-6283-074-6 (APPS);
- Milinčić, A. M., Vukoičić, D., **Ristić, D.** & Milinčić, V. U. (2019). Poljoprivreda i životna sredina u kontekstu klimatskih promena. U: Z. Jugović (ur.): *Posledica klimatskih promena na poljoprivredu i životnu sredinu*, Zbornik radova. Čačak: Visoka škola tehničkih strukovnih studija Čačak, str. 88-97. ISBN 978-86-81116-07-4;
- Vagić, N. & **Ristić, D.** (2020). Pritisak na rečne obale i njihova transformacija usled izgradnje vikendica i sojenica: slučaj Savskog nasipa (Beograd). U: A. Đorđević, D. Filipović, M. Marić (ur.): *Lokalna samouprava u planiranju i uređenju prostora i naselja: prostorne integracije*, Zbornik radova. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu-Geografski fakultet, str. 411-417. ISBN 978-86-6283-097-5 (GF);
- **Ristić, D.**, Nikolić, M., Ivanović, M. & Vagić N. (2021). Doprinos građanskih inicijativa procesima planiranja i upravljanja na lokalnom nivou: primer Prokuplja. U: D. Filipović, V. Šećerov, D.S. Đorđević (ur.): *Planska i normativna zaštita prostora i životne sredine*, Zbornik radova. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu Geografski fakultet, str. 337-347. ISBN 978-86-6283-115-6 (GF);
- Ivanović, M., **Ristić, D.** & Dragojlović J. (2021). Katastar zagađivača životne sredine i GIS u funkciji ekološkog zoniranja i održivog planiranja grada Pirota. U: D. Filipović, V. Šećerov, D.S. Đorđević (ur.): *Planska i normativna zaštita prostora i životne sredine*, Zbornik radova. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu Geografski fakultet, str. 465-473. ISBN 978-86-6283-115-6 (GF);
- **Ristić, D.**, Lukić, B., Protić, B., Đorđević, D.S. & Pavlović, D. (2022). Infrastrukturna opremljenost seoskih naselja kao determinanta ruralne obnove Srbije. U: V. Šećerov, D.S. Đorđević, Z. Radosavljević, M.R. Jeftić (ur.): *Lokalna samouprava u planiranju i uređenju prostora i naselja*, Zbornik radova. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu-Geografski fakultet, str. 249-261. ISBN 978-86-6283-125-5 (GF);
- **Ristić, D.**, Barać, M., Ivanović, M. & Nikolić, M. (2022). Stečene planske obaveze kao determinanta lokalnog razvoja: postupak usklađivanja Prostornog plana opštine Titel sa planovima višeg hijerarhijskog nivoa. U: V. Šećerov, D.S. Đorđević, Z. Radosavljević, M.R. Jeftić (ur.): *Lokalna samouprava u planiranju i uređenju prostora i naselja*, Zbornik radova. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu-Geografski fakultet, str. 471-483. ISBN 978-86-6283-125-5 (GF);
- Protić, B., Lukić, B., **Ristić, D.**, Popović, V., Đorđević, A. (2023). Značaj turističke infrastrukture za održivi razvoj turizma. U: D. Filipović, V. Šećerov, D.S. Đorđević (ur.): *Planska i normativna zaštita prostora i životne sredine*, Zbornik radova. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu - Geografski fakultet, str. 425-432. ISBN 978-86-6283-142-2 (GF);
- Вукоичић, Д., **Ристић, Д.**, Божовић, С., Петровић, Д., Марковић, С. (2023). Ризици и ограничења у туризму – анализа предложених мера. У: М. Белиј Радин, М. Весић, С. Павловић (ур.): *Традиција и трансформација туризма као просторног феномена*, Зборник радова. Београд: Универзитет у Београду - Географски факултет, стр. 181-198. ISBN 978-86-6283-145-3;

- Вукоичић, Д., **Ристић, Д.**, Ивановић, М. & Николић, М. (2024). Гастрономско искуство као мотивациони фактор у туристичким кретањима на примеру Србије. У: В. Шећеров, И. Раткај, Д. Шантић (ур.): *Куда иде географија? У сусрет новим географским хоризонтима*, Зборник радова и Зборник радова младих истраживача са VI конгреса географа Србије са међународним учешћем, књига 2. Београд: Универзитет у Београду – Географски факултет, стр. 200-206. ISBN 978-86-6283-155-2; <https://doi.org/10.5937/KonGef24081V>
- Ivanović, M., **Ristić, D.**, Božović, R. & Valjarević, A. (2024). Gis analiza prostorne dostupnosti i disperzije turističkih sadržaja u urbanom naselju Prokuplje: podrška urbanističkom planiranju. У: В. Лукић, В. Шећеров, Д.С. Ђорђевић, З. Радосављевић (ур): *Lokalna samouprava u planiranju i uređenju prostora i naselja*, Zbornik radova. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu-Geografski fakultet, str. 479-487. ISBN 978-86-6283-157-6 (GF); DOI: [10.5937/LSPUPN24479I](https://doi.org/10.5937/LSPUPN24479I)
- Milentijević, N., Pantelić, M., Vukoičić, D., **Ristić, D.** & Božović, S. (2024). Problem kvaliteta voda i uticaja na životnu sredinu i antropogene aktivnosti u Dunavskom basenu (Centralna i Jugoistočna Evropa) – pregled. У: В. Лукић, В. Шећеров, Д.С. Ђорђевић, З. Радосављевић (ур): *Lokalna samouprava u planiranju i uređenju prostora i naselja*, Zbornik radova. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu-Geografski fakultet, str. 315-321. ISBN 978-86-6283-157-6 (GF); DOI: [10.5937/LSPUPN24315M](https://doi.org/10.5937/LSPUPN24315M)

Уређивање зборника саопштења скупа националног значаја М66

- Duškov, Lj., **Ristić, D.** (urednici) (2019). *Planska i normativna zaštita prostora i životne sredine* (Zbornik radova mladih istraživača (elektronski) sa X naučno-stručnog skupa sa međunarodnim učešćem, Subotica-Palić, maj 2019. godine). Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu – Geografski fakultet. ISBN 978-86-6283-075-3 (APPS);
- Filipović, D., Šećerov, V., **Ristić, D.**, Ilić, M. (urednici) (2025). *Planska i normativna zaštita prostora i životne sredine* (Zbornik radova sa XIII naučno-stručnog skupa sa međunarodnim učešćem Planska i normativna zaštita prostora i životne sredine, održanog u Vršcu, 24-26. aprila 2025. godine), 459. strana. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu – Geografski fakultet. ISBN 978-86-6283-164-4; doi: [10.5937/PNZPZS25](https://doi.org/10.5937/PNZPZS25)

Чланак штампан у стручном часопису

- **Ристић, Д.**, Протић, Б. (2022). Просторно и урбанистичко планирање Косова и Метохије. *Гласник Инжењерске коморе Србије* бр. 46, година 15, 22-24. Београд: Инжењерска комора Србије. ISSN - 1452-3477; COBISS.SR-ID - 127853580

Кандидат је објавио и седам лексикографских јединица у публикацији међународног значаја (М16) и четири лексикографске јединице у научној публикацији националног значаја (М47).

ПРЕГЛЕД СТРУЧНИХ РЕЗУЛТАТА

- Просторни план општине Тител („Службени лист општине Тител“, број 3/2018);
- План генералне регулације за насељена места Бојник и Драговац („Службени гласник града Лесковца“, број 49/2016);
- План генералне регулације „Роге“ („Службени лист општине Пожега“, број 6/2017);
- Измене и допуне Плана генералне регулације „Уб 2025“ („Службени гласник општине Уб“, број 5/2017);
- Измена и допуна Плана генералне регулације насеља Шимановци („Службени лист општина Срема“, број 1/2018);
- Измена и допуна Плана генералне регулације за седиште јединице локалне самоуправе Нова Варош („Службени лист општине Нова Варош“, број 6/2018);
- Измене и допуне Плана генералне регулације Власотинца („Службени гласник града Лесковца“, број 41/2020);
- План генералне регулације насеља Тител („Службени лист општине Тител“, број 11/2022);

- План детаљне регулације за део радне зоне урбанистичке целине - V, Власотинце запад – Слатина, са десне стране државног пута ДП IБ реда 39 (М-9), Власотинце-Лесковац („Службени гласник града Лесковца“, број 52/2016);
- План детаљне регулације археолошког локалитета „тврђава Купиник“ („Службени лист општина Срема“, број 42/2016);
- План детаљне регулације везне улице Браће Видаковић и Посавског одреда и међумесне аутобуске станице у насељу Пећинци у КО Пећинци („Службени лист општина Срема“, број 18/2018);
- План детаљне регулације локалитета „Споменик“ уз Специјални резерват природе „Обедска бара“ у КО Ашања („Службени лист општина Срема“, број 6/2019);
- План детаљне регулације „Спортско-школског комплекса“ у Рачи („Службени гласник општине Рача“, број 20/2019);
- План детаљне регулације комерцијалне зоне „Рача поље“ у Рачи („Службени гласник општине Рача“, број 20/2019);
- План детаљне регулације за зону изворишта и комерцијално-пословне објекте и производне комплексе уз Гњилански пут, сектор 6 (ПДР 1) у Бујановцу (фаза нацрта);
- План детаљне регулације за комерцијално-пословне и производне зоне уз путне правце из Ниша и уз пут према Бујановачкој Бањи (ПДР 4, ПДР 5, ПДР 6 и ПДР 7) у Бујановцу (фаза нацрта);
- План детаљне регулације I за блок 1.2. (Сјеница центар) (фаза нацрта);
- План детаљне регулације радне зоне „Шуманка“ у Лебану (фаза нацрта);
- План детаљне регулације зоне становања високе густине А1 „Јаруге“ у Лебану (фаза нацрта);
- План детаљне регулације зоне становања средње густине Б3 „Кривача“ у Лебану (фаза нацрта);
- Измена и допуна Плана детаљне регулације „Расадник 2“ и „Расадник 3“ у Куршумлији (фаза раног јавног увида);
- План детаљне регулације дела радне зоне „Запад“ у Рачи (фаза раног јавног увида);
- План детаљне регулације за приступни пут из Његошеве улице за кп. бр. 475/1, 475/3, 475/2 и 475/4 КО Рача (фаза раног јавног увида);
- План детаљне регулације за специфично/заштићено подручје природног и културног добра „Градиште“ у Вишевцу (фаза раног јавног увида);
- Урбанистички пројекат са урбанистичко-архитектонским решењем за изградњу стамбене зграде са три или више станова на кп. бр. 4146 КО Крагујевац 3. Потврда о усвајању Градске управе за просторно планирање, урбанизам, изградњу и заштиту животне средине Града Крагујевца, број XVIII 350-189/16 од 09.12.2016. године;
- Урбанистички пројекат са урбанистичко-архитектонским решењем за изградњу стамбене зграде са три или више станова на катастарској парцели број 2826/1 КО Крагујевац 3. Потврда о усвајању Градске управе за просторно планирање, урбанизам, изградњу и заштиту животне средине Града Крагујевца, број XVIII 350-1022/17 од 05.12.2017. године;
- Елаборат предвиђених радова уређења зелене површине кеја реке Топлице на деловима катастарских парцела бр. 5688, 5748, 4282/1, 4290, 4291 КО Прокупље-град. Носиоци израде: Удружење „Пријатељи деце Прокупље“ и основне и средње школе из Прокупља уз финансијску подршку Министарства омладине и спорта Републике Србије и Општине Прокупље у оквиру пројекта „ЕКО ПЕЧАТИ“. Сагласност ЈВП „Србијаводе“ Београд, ВПЦ „Морава“ Ниш за извођење радова на основу елабората: број 2-07-1790/2 од 29.03.2017;
- Каталог локација општине Власотинце (2017). Носиоци израде: Општина Власотинце и Канцеларија за локални економски развој уз финансијску подршку Европске уније, Владе Швајцарске и Владе Србије преко програма „Европски ПРОГРЕС“.

2. ОПИС ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1. Садржај дисертације

Докторска дисертација Душана Ристића написана је на 314 страница дигитално припремљеног текста формата А4. Дисертација је урађена у складу са стандардима Универзитета у Београду и Упутством о облику и садржају докторске дисертације која се брани на Универзитету у Београду. Састоји се од девет међусобно повезаних поглавља и садржи 60 табела, 22 карте, шест слика и 18 прилога. Наслови и поднаслови организовани су у четири хијерархијска нивоа. У оквиру докторске дисертације дати су сажети на српском и енглеском језику са кључним речима, садржај, као и спискови слика, табела, карата, прилога и скраћеница. Након последњег поглавља дат је списак литературе који садржи 604 библиографске јединице коришћене у изради докторске дисертације. На крају су дати биографија аутора и потписане изјаве о ауторству, истовестности штампане и електронске верзије докторског рада и коришћењу докторског рада.

Садржај дисертације обухвата следеће делове:

1. УВОД

- 1.1. Предмет и проблем истраживања
- 1.2. Циљеви и задаци истраживања
- 1.3. Полазне хипотезе истраживања
- 1.4. Очекивани научни допринос и практична примена

2. ТЕОРИЈСКИ ОКВИР ИСТРАЖИВАЊА

2.1. ИНФРАСТРУКТУРА И ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

- 2.1.1. Преглед досадашњих истраживања
- 2.1.2. Појам и дефиниције инфраструктуре
- 2.1.3. Класификација инфраструктуре
- 2.1.4. Функционалне и техничке карактеристике инфраструктуре
- 2.1.5. Статус и управљање инфраструктуром
- 2.1.6. Инфраструктура на локацији и ван ње
- 2.1.7. Специфичности планирања инфраструктуре у руралним насељима и просторима
- 2.1.8. Инфраструктура као фактор и инструмент руралног развоја

2.2. РУРАЛНИ ПРОСТОР И РУРАЛНИ РАЗВОЈ

- 2.2.1. Преглед досадашњих истраживања
- 2.2.2. Појам руралног простора
- 2.2.3. Појам руралног развоја
- 2.2.4. Политика руралног развоја
- 2.2.5. Критеријуми руралности у Србији
- 2.2.6. Рурални простори и насеља Србије

3. МЕТОДОЛОШКИ ОКВИР ИСТРАЖИВАЊА

- 3.1. Терминолошке и методолошке напомене
- 3.2. Хетерогеност руралног простора Србије као методолошко полазиште
- 3.3. Методе истраживања
- 3.4. Извори података и коришћени подаци
- 3.5. Метода студије случаја – критеријуми за избор општина
- 3.6. Просторни обухват истраживања
- 3.7. Теоријско одређење детерминанти планирања инфраструктуре у руралним просторима
 - 3.7.1. Надморска висина као детерминанта планирања инфраструктуре
 - 3.7.2. Начин коришћења земљишта као детерминанта планирања инфраструктуре
 - 3.7.3. Еколошка осетљивост простора као детерминанта планирања инфраструктуре
 - 3.7.4. Урбанистичко-морфолошке карактеристике као детерминанта планирања инфраструктуре
 - 3.7.5. Функционално-хијерархијски положај насеља као детерминанта планирања инфраструктуре
 - 3.7.6. Просторна удаљеност руралних насеља од општинског центра као детерминанта планирања инфраструктуре
 - 3.7.7. Демографски капацитет руралних насеља као детерминанта планирања инфраструктуре

4. ПРОСТОРНА АНАЛИЗА ОСНОВНИХ ДЕТЕРМИНАНТИ ПЛАНИРАЊА ИНФРАСТРУКТУРЕ У РУРАЛНИМ ПРОСТОРИМА

- 4.1. Надморска висина и висинска зоналност руралних насеља
- 4.2. Начин коришћења земљишта
- 4.3. Еколошка осетљивост руралног простора
- 4.4. Урбанистичко-морфолошке карактеристике руралних насеља
 - 4.4.1. Густина насељености
 - 4.4.2. Урбанистичко-морфолошка структура и типологија руралних насеља
- 4.5. Плански оквир организације и развоја мреже насеља
- 4.6. Функционално-хијерархијски положај насеља у мрежи
- 4.7. Просторна удаљеност руралних насеља од општинског центра
- 4.8. Демографски капацитет руралних насеља
 - 4.8.1. Демографски индекс
 - 4.8.2. Демографска величина руралних насеља

5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ У РУРАЛНИМ ПРОСТОРИМА СРБИЈЕ

5.1. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

- 5.1.1. Просторни развој и стање путне инфраструктуре у Србији
- 5.1.2. Просторни развој и стање путне инфраструктуре у анализираним општинама
- 5.1.3. Временски модел руралне доступности

5.2. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ВОДНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

- 5.2.1. Просторни развој водоводне инфраструктуре
 - 5.2.1.1. Водни ресурси и изворишта као детерминанта развоја водоснабдевања
 - 5.2.1.2. Регионални водоводни системи као дугорочни концепт водоснабдевања
 - 5.2.1.3. Развој водоводних система
 - 5.2.1.4. Развијеност система за водоснабдевање у анализираним општинама
- 5.2.2. Просторни развој канализационе инфраструктуре
 - 5.2.2.1. Развој канализационих система и мрежа
 - 5.2.2.2. Постројења за пречишћавање отпадних вода
 - 5.2.2.3. Програми и инвестиције у изградњу ППОВ
 - 5.2.2.4. Развијеност канализационих система у анализираним општинама

5.3. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ЕНЕРГЕТСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

- 5.3.1. Енергетски ресурси као детерминанта развоја енергетске инфраструктуре
 - 5.3.1.1. Ресурсна основа фосилних горива
 - 5.3.1.2. Ресурсна основа обновљивих извора енергије
- 5.3.2. Просторни развој електроенергетске инфраструктуре
 - 5.3.2.1. Објекти за производњу електричне енергије
 - 5.3.2.2. Преносна и дистрибутивна електроенергетска мрежа
- 5.3.3. Просторна анализа електрификације у руралним просторима Србије

5.4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ГАСОВОДНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

- 5.4.1. Производња и складиштење природног гаса
- 5.4.2. Просторни развој мреже гасовода
 - 5.4.2.1. Мрежа транспортних гасовода
 - 5.4.2.2. Мрежа дистрибутивних гасовода
- 5.4.3. Просторна анализа гасификације у руралним просторима Србије

5.5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

- 5.5.1. Стратешки оквир развоја телекомуникационе инфраструктуре
- 5.5.2. Развој жичних телекомуникационих мрежа и система
 - 5.5.2.1. Бакарна приступна мрежа и xDSL технологије
 - 5.5.2.2. Хибридна оптичко-коаксијална мрежа (HFC)
 - 5.5.2.3. Оптичке телекомуникационе мреже и FTТх приступна инфраструктура
 - 5.5.2.4. Развој фиксног широкопојасног приступа интернету у руралним подручјима
 - 5.5.2.5. Широкопојасни приступ интернету у анализираним општинама
- 5.5.3. Развој бежичних телекомуникационих мрежа и система
 - 5.5.3.1. Радиодифузни бежични системи
 - 5.5.3.2. Сателитске бежичне мреже
 - 5.5.3.3. Просторни развој мобилних комуникационих мрежа
 - 5.5.3.4. Просторна покривеност мобилним мрежама у анализираним општинама

6. ДЕФИНИСАЊЕ ИНДЕКСА ИНФРАСТРУКТУРНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ РУРАЛНИХ НАСЕЉА
 7. ДИФЕРЕНЦИРАНО ПЛАНИРАЊЕ И ИНФРАСТРУКТУРНИ СТАНДАРДИ РУРАЛНИХ НАСЕЉА
 8. ДИСКУСИЈА РЕЗУЛТАТА И ПРОВЕРА ХИПОТЕЗА
 9. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА
- ЛИТЕРАТУРА
 - ПРИЛОЗИ
 - СПИСАК ТАБЕЛА
 - СПИСАК КАРАТА
 - СПИСАК СЛИКА
 - СПИСАК СКРАЋЕНИЦА
 - БИОГРАФИЈА АУТОРА

2.2. Кратак приказ појединачних поглавља

Докторска дисертација се састоји од девет поглавља повезаних у јединствену и систематизовану целину.

У првом поглављу дефинисани су предмет и проблем истраживања, циљеви и задаци, полазне хипотезе, као и очекивани научни допринос и практична примена резултата. Предмет истраживања је планирање развоја инфраструктуре у руралним просторима Србије, сагледано кроз анализу просторног развоја инфраструктурних система, степена инфраструктурне опремљености руралних насеља и могућности примене диференцираног приступа планирању инфраструктуре. Полазне хипотезе засноване су на претпоставци да планирање и развој инфраструктуре представљају једну од кључних компоненти одрживог руралног развоја, да значајан део руралних насеља Србије није довољно инфраструктурно опремљен и да хетерогеност руралних простора захтева диференциран приступ планирању инфраструктуре. Основни циљ истраживања је двојак: анализа просторног развоја инфраструктурних система и успостављање методолошког оквира за вредновање и типолошко разврставање руралних насеља према степену инфраструктурне опремљености, као и формулисање инфраструктурних стандарда и смерница за просторно диференцирано планирање инфраструктуре које је засновано на територијалном приступу и уважавању специфичности руралних простора.

Друго поглавље посвећено је теоријском оквиру истраживања и дефинисању основних појмова. У првом делу разматрани су појам инфраструктуре, њене дефиниције и класификације, функционалне и техничке карактеристике инфраструктуре, као и питања статуса и управљања инфраструктурним системима. Посебна пажња посвећена је специфичностима планирања инфраструктуре у руралним просторима, при чему је теоријски сагледана њена двострука улога: као једног од основних фактора руралног развоја и као планског и развојног инструмента за унапређење квалитета живота, доступности услуга, функционалне повезаности и развојне активизације руралних подручја. У другом делу поглавља обрађени су појмови руралног простора и руралног развоја, политика руралног развоја, критеријуми руралности и основне карактеристике руралних простора и насеља Србије. Теоријска анализа допуњена је прегледом релевантних домаћих и иностраних истраживања.

У трећем поглављу представљен је методолошки оквир истраживања. Дате су термилошке и методолошке напомене и образложено је прихватање хетерогености руралних простора и насеља Србије, територијалног приступа руралном развоју и диференцираног приступа планирању инфраструктуре као основних методолошких полазишта. У истраживању је примењен комбиновани методолошки приступ, заснован на повезивању аналитичко-синтетичке, статистичке, компаративне, типолошке, картографске и ГИС методе, методе вишеструке студије случаја и методе научне дескрипције, као и дедуктивног и индуктивног начина закључивања. Ове методе коришћене су за анализу просторног развоја, распрострањености и функционалних карактеристика инфраструктурних система, обраду и поређење статистичких и просторних показатеља, утврђивање просторних разлика и образаца,

као и вредновање и типолошко разvrставање руралних насеља. Приказани су извори и врсте коришћених података, начин њиховог прикупљања и обраде, критеријуми за избор 12 општина обухваћених вишеструком студијом случаја и просторни обухват истраживања. Теоријски су дефинисане и кључне детерминанте планирања инфраструктуре у руралним просторима: надморска висина, начин коришћења земљишта, еколошка осетљивост, урбанистичко-морфолошке карактеристике, функционално-хијерархијски положај, удаљеност од општинског центра и демографски капацитет насеља.

Четврто поглавље садржи просторну, статистичку и картографску анализу претходно дефинисаних детерминанти планирања инфраструктуре у одабраним руралним општинама. Применом статистичких показатеља, картографских приказа и ГИС анализа сагледане су надморска висина и висинска зоналност насеља, начин коришћења земљишта, еколошка осетљивост простора, густина насељености и урбанистичко-морфолошка структура руралних насеља. Анализиран је и плански оквир организације и развоја мреже насеља, као и њихов функционално-хијерархијски положај, просторна удаљеност од општинских центара и демографски капацитет насеља, који је вреднован применом демографског индекса и анализом њихове популационе величине. Добијени резултати омогућили су сагледавање просторне хетерогености анализираних руралних подручја и издвајање услова који одређују могућности, ограничења и приоритете планирања инфраструктуре.

У петом поглављу извршена је детаљна анализа просторног, технолошког и функционалног развоја инфраструктурних система у руралним просторима Србије. Обухваћене су саобраћајна, водоводна, канализациона, електроенергетска, гасоводна и телекомуникациона инфраструктура, при чему су за сваки систем размотрени развој, просторна организација, достигнути степен изграђености и специфичности функционисања у руралним подручјима. На националном и регионалном нивоу анализирани су разлике у инфраструктурној опремљености урбаних и руралних насеља, планинских и осталих општина Србије, као и различитих категорија планинских општина. Детаљна просторна, статистичка и картографска анализа спроведена је у 12 одабраних општина, у којима су сагледани степен инфраструктурне опремљености насеља, унутрашње просторне неједнакости и специфични услови развоја појединачних инфраструктурних система. Упоредна анализа појединачних инфраструктурних система показала је да су електроенергетска инфраструктура и мобилне телекомуникационе мреже достигле најшири просторни обухват, док су најизраженији дефицити утврђени у развоју канализационе и гасоводне инфраструктуре. Добијени резултати омогућили су утврђивање карактеристичних образаца просторног развоја, урбано-руралних, регионалних и локалних разлика, као и основних ограничења инфраструктурног опремања руралних простора Србије.

У шестом поглављу успостављен је методолошки оквир за синтезну оцену инфраструктурне опремљености руралних насеља. Дефинисан је основни индекс инфраструктурне опремљености, заснован на присуству шест анализираних инфраструктурних система, а затим и кориговани индекс, којим се прецизније вреднују њихова развијеност, организованост и функционалност. Применом индекса извршено је поређење насеља, просторна диференцијација анализираних општина и типолошко разvrставање руралних насеља према степену инфраструктурне опремљености. Резултати су показали значајне разлике између урбаних и руралних насеља, али и изражену унутрашњу диференцираност самих руралних насеља.

Седмо поглавље посвећено је диференцираном планирању и дефинисању инфраструктурних стандарда руралних насеља. На основу резултата основног и коригованог индекса предложени су минимални инфраструктурни стандард, који представља основни ниво опремљености потребан за прихватљиво функционисање и квалитет живота у свим руралним насељима, и развојни инфраструктурни стандард, коме треба тежити у демографски виталним, функционално значајнијим и дугорочно одрживим насељима. Формулисане су и просторно

диференциране смернице планирања инфраструктуре, прилагођене различитим типовима руралних насеља, њиховим развојним потребама, потенцијалима и ограничењима.

У осмом поглављу спроведена је дискусија резултата кроз проверу постављених хипотеза. Резултати појединачних и синтезних анализа размотрени су у односу на претпоставке о значају инфраструктуре за рурални развој, недовољној и неуједначеној инфраструктурној опремљености, урбано-руралним разликама, хетерогености руралних насеља у погледу инфраструктурне опремљености и међузависности инфраструктурне опремљености, функционалног значаја и достигнутог нивоа развијености. Посебно је размотрен утицај депопулације, која у појединим насељима може условити релативну довољност постојећих инфраструктурних капацитета, али не представља показатељ њихове веће развијености. На основу добијених резултата потврђене су све посебне хипотезе, а на синтетичком нивоу и основна хипотеза истраживања. Тиме је потврђена и потреба за напуштањем унифицираног приступа и применом диференцираног приступа планирању инфраструктуре, заснованог на територијалном приступу и уважавању просторних, демографских, функционалних и природно-географских специфичности руралних подручја.

У деветом поглављу изложена су закључна разматрања, у којима су синтетизовани основни резултати истраживања. Закључено је да је у руралним просторима Србије остварен значајан развој инфраструктурних система, али да је њихов просторни обухват и даље неуједначен и да значајан део руралних насеља није опремљен на нивоу који омогућава потпунију развојну активизацију и одрживи рурални развој. Истакнути су научни, методолошки и практични доприноси дисертације, посебно успостављање и примена методолошког оквира за вредновање и типолошко разврставање руралних насеља према степену инфраструктурне опремљености, заснованог на дефинисању основног и коригованог индекса инфраструктурне опремљености, као и предложени инфраструктурни стандарди и смернице за диференцирано планирање инфраструктуре. Приказана су и ограничења истраживања, пре свега непостојање јединствене и методолошки усаглашене базе података, као и правци будућих истраживања усмерени ка унапређењу показатеља и праћењу инфраструктурних неједнакости. На крају је указано да планирање инфраструктуре не представља само техничко и секторско питање, већ један од кључних инструмената руралног развоја и важну компоненту интегралне политике руралног развоја Србије.

3. ОЦЕНА ДИСЕРТАЦИЈЕ

3.1. Савременост и оригиналност

Докторска дисертација представља самостално, оригинално и методолошки утемељено научно истраживање које обрађује актуелан и научно оправдан проблем планирања развоја инфраструктуре у руралним просторима Србије, са посебним фокусом на њену улогу у руралном развоју. Савременост теме произилази из значаја инфраструктурне опремљености за квалитет живота, доступност услуга, функционалну одрживост насеља и развојну активизацију руралних подручја, посебно у условима изражене депопулације, регионалних неједнакости и неуједначеног просторног развоја. Посебан значај има сагледавање сложеног и међузависног односа између инфраструктурне опремљености и руралног развоја, будући да инфраструктура истовремено представља једну од основних претпоставки развоја и показатељ достигнутог степена развијености руралних насеља и подручја. Истраживање је засновано на савременим теоријским сазнањима и територијалном приступу руралном развоју, који уважава хетерогеност руралних подручја.

Савременост и оригиналност истраживања огледају се и у примењеном комбинованом методолошком приступу, који обједињује аналитичко-синтетички и компаративни приступ, обраду статистичких и просторних података, примену географских информационих система, картографске методе, методу вишеструке студије случаја и теренска истраживања. Анализом 12 општина различитих просторних и развојних карактеристика омогућено је сагледавање

специфичности развоја саобраћајне, водовodne, канализационе, електроенергетске, гасовodne и телекомуникационе инфраструктуре у различитим типовима руралних простора Србије.

Оригиналност дисертације огледа се у интегралном сагледавању просторног развоја инфраструктурних система, њиховом повезивању са кључним детерминантама руралне хетерогености и анализи њихове улоге у руралном развоју. Инфраструктура се при томе не посматра само као технички предуслов функционисања насеља, већ и као развојни инструмент који утиче на квалитет живота, доступност услуга, привредну активност, функционалну повезаност и одрживост руралних подручја. Значајан елемент истраживања представља компаративно сагледавање инфраструктурне опремљености урбаних и руралних насеља на националном, регионалном и локалном нивоу, као и анализа разлика међу руралним насељима различитих региона и категорија планинских подручја. Овакав приступ омогућио је идентификовање регионалних неравномерности, урбано-руралних разлика и различитих образаца инфраструктурне опремљености унутар самих руралних подручја. Тиме истраживање превазилази уобичајене секторске и просторно ограничене анализе и доприноси целовитијем разумевању инфраструктурних неједнакости и њихових развојних последица у руралним просторима Србије.

Посебан оригинални допринос представља успостављање методолошког оквира за вредновање и типолошко разврставање руралних насеља према инфраструктурној опремљености, заснованог на основном и коригованом индексу инфраструктурне опремљености, којима се сагледавају разлике у развијености, организованости и функционалности инфраструктурних система.

Оригиналност се испољава и у предлагању минималног и развојног инфраструктурног стандарда за рурална насеља, као и просторно диференцираних смерница планирања инфраструктуре, прилагођених различитим типовима руралних насеља, њиховим развојним потребама, потенцијалима и ограничењима. На овај начин истраживање пружа методолошку и планску основу за усмеравање инфраструктурног развоја, утврђивање приоритета улагања и унапређење политике руралног развоја Србије.

Савременост истраживања додатно потврђују обимна и актуелна научна и стручна литература, коришћење релевантних институционалних, статистичких и просторних база података, као и ослањање на сопствене научноистраживачке резултате кандидата. Добијени резултати представљају оригиналан научни, методолошки и практични допринос области просторног планирања и планирања инфраструктуре у руралним просторима, посебно у контексту одрживог руралног развоја.

3.2. Осврт на референтну и коришћену литературу

Докторска дисертација заснована је на обимној, разноврсној и тематски релевантној домаћој и иностраној научној и стручној литератури, чији избор и начин коришћења указују на веома добро познавање предметне области и темељан увид кандидата у досадашња истраживања. Списак литературе обухвата 604 библиографске јединице, међу којима су заступљене научне монографије, радови објављени у домаћим и међународним научним часописима, укључујући и високорангиране часописе, радови у зборницима са научних и стручних скупова, докторске дисертације, студије, извештаји и друге публикације значајне за предмет истраживања. Коришћена литература одговара интердисциплинарном карактеру дисертације и обухвата области просторног и руралног планирања, планирања и развоја инфраструктурних система, руралног развоја и географије насеља.

Посебну вредност представљају два засебна и систематизована прегледа досадашњих истраживања, дата у оквиру оба дела теоријског оквира дисертације. Први се односи на инфраструктуру и инфраструктурне системе, док је други посвећен руралном простору, руралним насељима, руралном планирању и политици руралног развоја. Постојећа истраживања нису само наведена, већ су тематски систематизована, међусобно повезана и

критички размотрена, чиме су јасно издвојена теоријска полазишта и истраживачке празнине на којима је заснована дисертација.

Поред научне литературе, кандидат је користио и обимну планску, стратешку, програмску и законодавну документацију, укључујући просторне и урбанистичке планове, стратегије, програме, законе, подзаконске акте, институционалне извештаје, статистичке публикације и базе података надлежних републичких, покрајинских и локалних институција. Коришћене су ГИС и друге просторне базе података међународних и националних институција. Значајан емпиријски извор представљали су и подаци прикупљени непосредним теренским осматрањем, као и у контакту са локалним јавним предузећима, месним заједницама, представницима јединица локалне самоуправе и другим локалним актерима. На тај начин подаци о постојању, обухвату, начину функционисања и основним карактеристикама инфраструктурних система у анализираним општинама и руралним насељима проверени су, допуњени и прецизирани. Наведени извори били су нарочито значајни за анализу просторног развоја и постојећег стања инфраструктурних система, сагледавање планираних праваца њиховог развоја и утврђивање инфраструктурне опремљености руралних насеља.

Литература је актуелна, релевантна и примерена предмету, циљевима и методолошком приступу истраживања. Кандидат је изворе правилно и доследно користио у теоријском заснивању истраживања, образлагању методолошког поступка, тумачењу резултата и формулисању закључака. Позивањем на велики број домаћих и страних научних и стручних радова, као и на сопствене научноистраживачке резултате, кандидат је показао висок степен познавања досадашњих истраживања у области планирања инфраструктуре и руралног развоја. Обим, разноврсност и начин коришћења референтне литературе, документационих извора и теренски прикупљених података значајно доприносе научној заснованости, поузданости и укупном квалитету докторске дисертације.

3.3. Опис и адекватност примењених научних метода

Методолошки оквир докторске дисертације заснован је на хетерогености руралних простора и насеља, територијалном приступу руралном развоју и потреби за диференцираним планирањем инфраструктуре. У складу са сложености предмета истраживања, примењен је комбиновани методолошки приступ, заснован на повезивању аналитичко-синтетичке, статистичке, компаративне, типолошке, ГИС и картографске методе, методе вишеструке студије случаја, методе научне дескрипције, као и дедуктивног и индуктивног начина закључивања.

Аналитичко-синтетичка метода примењена је у анализи појединачних инфраструктурних система, њихове развијености, просторне распрострањености, функционалних карактеристика и ограничења, као и просторних, демографских, еколошких, морфолошких и функционалних детерминанти планирања инфраструктуре у руралним просторима. Синтезом резултата појединачних анализа извршено је вредновање инфраструктурне опремљености руралних насеља, утврђени су карактеристични просторни обрасци и извршено је њихово типолошко разврставање. Метода научне дескрипције коришћена је приликом систематизовања и приказивања теоријских поставки, просторних карактеристика и резултата истраживања.

Дедуктивни приступ примењен је при сагледавању општих и регионалних образаца развоја инфраструктурних система у Србији, који су представљали оквир за тумачење стања на локалном нивоу. Индуктивним закључивањем, на основу детаљних анализа одабраних општина и насеља, издвојени су заједнички просторни обрасци, ограничења, позитивни примери и приоритети унапређења инфраструктурне опремљености руралних подручја.

Компаративна метода омогућила је поређење развијености инфраструктурних система између урбаних и руралних насеља на националном, регионалном и локалном нивоу, између планинских, брдских и равничарских подручја, као и између одабраних општина и насеља. Статистичка метода примењена је у обради квантитативних података, израчунавању

релативних показатеља, удела, стопа, коефицијената и индекса, као и у поређењу и тумачењу добијених резултата. Обрада, систематизација и анализа статистичких података спроведене су применом програма Microsoft Excel и IBM SPSS Statistics 23.

Картографска метода и ГИС анализе коришћене су за обраду и анализу просторних података, картирање инфраструктурних објеката и мрежа, сагледавање њихове просторне дистрибуције, спровођење просторних ГИС анализа, израду тематских карата и картографско приказивање резултата. Њиховом применом анализирани су рељеф, начин коришћења земљишта, еколошке и урбанистичко-морфолошке карактеристике руралних простора, путна мрежа, просторна и временска доступност, као и покривеност мобилним мрежама. У обради, анализи и картографској припреми података коришћени су програми QGIS и AutoCAD 2022.

Посебан значај у истраживању има метода вишеструке студије случаја, примењена на 12 општина изабраних према унапред утврђеним критеријумима руралне хетерогености. Њеном применом омогућено је сагледавање утицаја руралне хетерогености и специфичности на развој и планирање инфраструктуре.

Типолошка метода примењена је за разврставање руралних насеља према степену инфраструктурне опремљености. За потребе њиховог вредновања успостављени су основни и кориговани индекс инфраструктурне опремљености, који су омогућили упоредну оцену насеља и прецизније сагледавање развијености, организованости и функционалности инфраструктурних система. На основу резултата статистичких, просторних, компаративних и типолошких анализа формулисани су инфраструктурни стандарди и смернице за просторно диференцирано планирање инфраструктуре.

Поред наведених метода, подаци о инфраструктурним системима и опремљености руралних насеља проверени су, допуњени и прецизирани непосредним теренским осматрањем и у контакту са локалним јавним предузећима, месним заједницама, представницима јединица локалне самоуправе и другим локалним актерима.

Примењене научне методе, истраживачке технике и софтверски алати међусобно су повезани и прилагођени предмету, циљевима и задацима истраживања. Њихова примена омогућила је целовито сагледавање просторног развоја инфраструктуре, анализу кључних детерминанти њеног планирања, вредновање и типолошко разврставање руралних насеља према степену инфраструктурне опремљености, као и формулисање инфраструктурних стандарда и смерница за диференцирано планирање. Комисија оцењује да су изабране и примењене научне методе адекватне, научно засноване и у потпуности примерене постављеном проблему, циљевима и задацима докторске дисертације.

3.4. Применљивост остварених резултата

Остварени резултати докторске дисертације могу послужити научној и стручној јавности, планерима, урбанистима и другим стручњацима, као и институцијама и организацијама које се непосредно или посредно баве просторним и урбанистичким планирањем, планирањем развоја инфраструктуре и руралним развојем. Применљиви су у научним истраживањима, планској пракси и креирању јавних политика у области инфраструктурног и руралног развоја. Успостављени методолошки оквир за вредновање и типолошко разврставање руралних насеља према степену инфраструктурне опремљености може се користити за оцену постојећег стања, поређење насеља, препознавање инфраструктурних дефицита и утврђивање приоритета инфраструктурног опремања.

Предложени инфраструктурни стандарди и смернице за просторно диференцирано планирање могу представљати оријентациони оквир за израду просторних и урбанистичких планова, развојних програма, секторских стратегија, као и програма и мера политике руралног развоја. Њихова примена може допринети рационалнијем усмеравању инвестиција, избору

одговарајућих техничких решења и прилагођавању инфраструктурног планирања развојним потребама, потенцијалима и ограничењима различитих типова руралних насеља.

Флексибилност и шира применљивост успостављеног методолошког оквира огледају се у могућности да се изабрани показатељи и поступак вредновања мењају, допуњавају и прилагођавају расположивим подацима, просторном обухвату и конкретним потребама будућих истраживања и планске праксе. Добијени резултати могу се даље разрађивати и упоређивати, а методолошки оквир може се примењивати и на другим руралним подручјима, уз уважавање њихових специфичних просторних, демографских и функционалних карактеристика.

Резултати истраживања имају и шири развојни значај, јер пружају основу за интегрисање планирања инфраструктуре у политику руралног развоја Србије и формулисање мера усмерених на унапређење квалитета живота и доступности услуга, смањење урбано-руралних разлика и развојну активизацију руралних подручја. Комисија оцењује да остварени резултати имају јасну научну, планерску и практичну применљивост и да могу допринети будућим истраживањима у овој области, унапређењу праксе планирања инфраструктуре и политике руралног развоја Србије.

3.5. Оцена достигнутих способности кандидата за самостални научни рад

Током израде докторске дисертације кандидат Душан Ристић показао је да је у потпуности овладао методологијом научноистраживачког рада и да поседује потребна знања, способности и искуство за самостално планирање, спровођење и презентовање научних истраживања. Кандидат је самостално дефинисао и операционализовао сложен истраживачки проблем, извршио избор и примену одговарајућих научних метода, систематизовао и обрадио обимну теоријску, статистичку, просторну и планску грађу и критички протумачио добијене резултате.

Израдом дисертације кандидат је показао способност повезивања теоријских и емпиријских сазнања и формулисања научно заснованих закључака и планских смерница. Посебно је показао висок степен оспособљености за примену статистичких, просторних, картографских и ГИС метода, обраду и анализу података, израду тематских карата, табела и графичких прилога, као и јасно, систематично и прегледно представљање резултата истраживања.

Кандидат је показао и висок ниво академске писмености и истраживачке одговорности, који се огледа у доследном и правилном цитирању и реферисању коришћених извора, критичком приступу научној и стручној литератури, јасном разграничењу сопствених резултата од претходних сазнања и поштовању основних начела академске честитости и научне етике.

Способност кандидата за самостални научни рад потврђена је и његовом досадашњом научном продукцијом. Деветнаест радова објављених у часописима са SCI листе, као и бројни други научни и стручни радови, сведоче о континуитету, обиму и квалитету његовог научноистраживачког рада. Остварени резултати значајно превазилазе захтеве који се уобичајено постављају пред кандидата у оквиру докторских студија и указују на то да је реч о компетентном, самосталном и зрелом истраживачу.

Вишегодишње искуство кандидата у наставном, научноистраживачком и стручном раду, укључујући учешће у изради просторних и урбанистичких планова, додатно потврђује његову способност да научна сазнања примењује у решавању конкретних просторних и развојних проблема. Комисија оцењује да је кандидат у потпуности оспособљен за самосталан научноистраживачки рад и да поседује све потребне компетенције за даљи успешан академски и стручни развој у области просторног планирања.

4. ОСТВАРЕНИ НАУЧНИ ДОПРИНОС

4.1. Приказ остварених научних доприноса

Резултати до којих је кандидат Душан Ристић дошао у докторској дисертацији представљају значајан научни допринос у области геонаука, односно просторног планирања. Истраживање доприноси развоју теоријског, методолошког и практичног оквира за планирање развоја инфраструктуре у руралним просторима, посебно у контексту одрживог руралног развоја. Допринос дисертације огледа се у интегралном сагледавању планирања развоја инфраструктуре у руралним просторима Србије и повезивању инфраструктурне опремљености руралних насеља са њиховим просторним, демографским, морфолошким, функционалним и природно-географским специфичностима. Овакав приступ омогућава боље разумевање улоге инфраструктуре у руралном развоју и пружа основу за просторно диференцирано планирање инфраструктуре у складу са потребама, потенцијалима и ограничењима различитих типова руралних насеља.

Теоријско-концептуални допринос истраживања садржан је у повезивању планирања инфраструктуре, руралне хетерогености и руралног развоја. Инфраструктура је сагледана не само као технички предуслов функционисања руралних насеља, већ и као фактор и инструмент руралног развоја, док је њено планирање постављено у оквир територијалног и диференцираног приступа. На тај начин унапређено је разумевање међузависности развоја инфраструктуре, инфраструктурне опремљености, квалитета живота, доступности услуга, функционалне одрживости насеља и развојне активизације руралних подручја.

Посебан методолошки допринос представља успостављање оквира за вредновање и типолошко разврставање руралних насеља према степену инфраструктурне опремљености. Избором и операционализацијом показатеља и дефинисањем основног и коригованог индекса инфраструктурне опремљености омогућени су упоредна оцена насеља, препознавање инфраструктурних дефицита и прецизније сагледавање развијености, организованости и функционалности основних инфраструктурних система. Кориговани индекс представља методолошку надоградњу основног индекса, јер омогућава прецизнију диференцијацију насеља према степену њихове инфраструктурне опремљености.

Емпиријски допринос дисертације огледа се у прикупљању, систематизацији и анализи обимног скупа статистичких, просторних, планских, институционалних и локалних података о инфраструктурној опремљености руралних насеља. Анализа саобраћајне, водоводне, канализационе, електроенергетске, гасоводне и телекомуникационе инфраструктуре у 12 одабраних општина омогућила је утврђивање карактеристичних образаца просторног развоја инфраструктурних система, урбано-руралних, регионалних и локалних разлика, као и унутрашње диференцираности руралних насеља према степену инфраструктурне опремљености.

Практични допринос огледа се у повезивању резултата вредновања и типологије руралних насеља са успостављањем методолошке основе за дефинисање инфраструктурних стандарда и смерница за просторно диференцирано планирање инфраструктуре. Тиме је створена научно заснована основа за утврђивање приоритета инфраструктурног опремања и прилагођавање планског приступа различитим типовима руралних насеља, њиховим развојним потребама, потенцијалима и ограничењима.

Комисија оцењује да резултати докторске дисертације унапређују постојећу базу научних знања и представљају оригиналан теоријско-концептуални, методолошки, емпиријски и практични допринос истраживању планирања развоја инфраструктуре у руралним просторима. Успостављени методолошки оквир и добијени резултати представљају значајну основу за будућа истраживања и даљи развој теорије и праксе просторног планирања и руралног развоја.

4.2. Критичка анализа резултата истраживања

Резултати докторске дисертације засновани су на обимној теоријској, статистичкој, просторној и картографској анализи и чине логичну, међусобно повезану и научно утемељену целину. Примењени методолошки поступци омогућили су проверу постављених хипотеза, утврђивање релевантних просторних образаца и извођење закључака који одговарају предмету и циљевима истраживања.

Основно ограничење истраживања произлази из непостојања јединствене, јавно доступне и методолошки усаглашене базе података о инфраструктурној опремљености на нивоу руралних насеља у Србији. Распоживи подаци неуједначени су према извору, просторном обухвату, нивоу детаљности, временском пресеку и методологији прикупљања, док су подаци о појединим инфраструктурним системима често доступни само на нивоу општине. То је ограничило могућност примене већег броја сложених квантитативних показатеља и потпунијег вредновања капацитета, квалитета, поузданости, доступности, функционалности и интензитета коришћења инфраструктурних система на нивоу руралних насеља.

Основни и кориговани индекс инфраструктурне опремљености стога су засновани на доступним и међусобно упоредивим показатељима. Ова чињеница не умањује њихову вредност као инструмената за поређење и типолошко разврставање руралних насеља, али указује на потребу будуће надоградње укључивањем детаљнијих показатеља развијености, квалитета и функционалности инфраструктурних система.

Наведена ограничења кандидат је јасно препознао и образложио, уз дефинисање праваца будућих истраживања који обухватају формирање јединствене базе података, унапређење показатеља и даљу надоградњу индекса инфраструктурне опремљености. Комисија оцењује да ограничења не доводе у питање поузданост основних резултата и изведених закључака, већ указују на сложеност предмета истраживања и могућности даљег развоја успостављеног методолошког оквира.

4.3. Верификација научних доприноса

Верификација научних доприноса кандидата Душана Ристића остварена је објављивањем радова у домаћим и међународним научним часописима, као и у зборницима националних и међународних конференција. Приказ објављених радова и саопштења дат је у поглављу 1.3. *Биографски подаци о кандидату*. Кандидат је током докторских студија и израде докторске дисертације, самостално или у коауторству, објавио више од 90 научних и стручних радова. **До сада је објавио 19 радова у међународним часописима са SCI листе из научне области којој припада тема докторске дисертације.** Значајан број радова тематски је повезан са проблематиком докторске дисертације. Као први аутор објавио је два рада у часописима категорије M21a+ и два рада у часописима категорије M21. Закључно са 20. јулом 2026. године, број цитата научних радова кандидата евидентираних у јавно доступним базама износио је 475 у бази Google Scholar, 242 у бази Scopus и 194 у бази Web of Science.

Радови објављени у часописима са SCI листе:

- **Ristić, D.**, Vukoičić, D., Ivanović, M., Nikolić, M., Milentijević, N., Mihajlović, L., Petrović, D. (2024). Transformation of Abandoned Railways into Tourist Itineraries/Routes: Model of Revitalization of Marginal Rural Areas. *Land*, 13(3): 321. <https://doi.org/10.3390/land13030321> (M21)
- **Ristić, D.**, Vukoičić, D. & Milinčić, M. (2019). Tourism and sustainable development of rural settlements in protected areas - Example NP Kopaonik (Serbia). *Land Use Policy*, 89: 104231. <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2019.104231> (M21)
- **Ristić, D.**, Vukoičić, D., Nikolić, M., Milinčić, M. & Kićović, D. (2019). Capacities and energy potential of thermal-mineral springs in the area of the Kopaonik tourist region (Serbia).

Renewable and Sustainable Energy Reviews, 102: 129-138. <https://doi.org/10.1016/j.rser.2018.12.005> (IF 2019 - 12.110) (M21a+)

- **Ristić, D.**, Vukoičić, D., Nikolić, M., Božović, S. & Milinčić, M. (2020). Tourism value assessment model of 'UNESCO-listed' monasteries: Kosovo and Metohija. *Current Issues in Tourism*, 23(17): 2098-2102. <https://doi.org/10.1080/13683500.2019.1622657> (IF 2020 - 7.430) (M21a+)
- Vukoičić, D., Ivanović, R., Radovanović, D., Dragojlović, J., Martić-Bursać, N., Ivanović, M. & **Ristić, D.** (2020). Assessment of Geotourism Values and Ecological Status of Mines in Kopaonik Mountain (Serbia). *Minerals*, 10(3): 269. <https://doi.org/10.3390/min10030269> (M21)
- Protić, B., Lukić, B., Popović, V., **Ristić, D.**, Šećerov, V., Jeftić, M.R., Đorđević, D.S. & Vračarević, B. (2024). Balancing Act: Assessing the Impacts of Winter Tourism on Natural Heritage in Kopaonik National Park and Charting a Sustainable Path Forward. *Sustainability*, 16(4):1509. <https://doi.org/10.3390/su16041509> (M21)
- Petrović, D., Mihajlović, L., Vukoičić, D., Milinčić, M. & **Ristić, D.** (2025). Sustainable Development and Evaluation of Natural Heritage in Protected Areas: The Case of Golija Nature Park, Serbia. *Earth*, 6: 153. <https://doi.org/10.3390/earth6040153> (M21)
- Valjarević, A., Petrović, J., Marković-Savić, O., Filipović, D., **Ristić, D.**, Radovanović, D. & Azdejković, M. (2020). Roma Inner Migration Tradition Between Social Inclusion and the Protection of Natural Resources. *SAGE Open*, 10(2): 1-10. <https://doi.org/10.1177/2158244020919486> (M22)
- Vukoičić, D., Srećković-Batočanin, D., Valjarević, A., **Ristić, D.**, Nikolić, M. & Valjarević, D. (2021). Assessment of the Geotouristic Values of Devil's Town, Serbia. *Geologia Croatica*, 74/2: 163–176. <https://doi.org/10.4154/gc.2021.11> (M22)
- Vukoičić, D., Petrović, D., Gatarić, D., Božović, S., **Ristić, D.** & Jeftić, M.R. (2022). Assessing the tourist potential of cultural–historical spatial units of Serbia using comparative application of AHP and mathematical method. *Open Geosciences*, 14(1), 1170-1189. <https://doi.org/10.1515/geo-2022-0411> (M22)
- Milentijević, N., Pantelić, M., Obradović, S., Radulović, M., **Ristić, D.**, Stojanović, V. & Dolinaj, D. (2024). Water quality evaluation of the Danube River basin in Bačka (northern Serbia) using multivariate statistical techniques. *Geografie*, 129(1): 15–41. <https://doi.org/10.37040/geografie.2024.003> (M22)
- Petrović, D., Milinčić, M., Vukoičić, D., **Ristić, D.**, Carević, I. & Novković, I. (2026). Quantitative Assessment as an Innovative Tool for Geoheritage Management in the Golija Nature Park. *Geoheritage*, 18(12). <https://doi.org/10.1007/s12371-025-01237-8> (M22)
- Vukoičić, D., Kićović, D., Petrović, D., Mihajlović, L. & **Ristić, D.** (2026). A Multi-Criteria Decision Framework for Sustainable Mountain Tourism Development Under Climate Change: Case Study Central Serbia. *Geographies*, 6(3), 65. <https://doi.org/10.3390/geographies6030065> (M22)
- Milentijević, N., Ostojić, M., Fekete, R., Kalkan, K., **Ristić, D.**, Bačević, N.R., Stevanović, V. & Pantelić, M. (2021). Assessment of Soil Erosion Rates Using Revised Universal Soil Loss Equation (RUSLE) and GIS in Bačka (Serbia). *Polish Journal of Environmental Studies*, 30(6): 5175-5184. <https://doi.org/10.15244/pjoes/135617> (M23)
- Vukoičić, D., **Ristić, D.**, Lukić, B., Šećerov, V., Vagić, N. & Milinčić, M. (2021). Evaluating the attractiveness and competitiveness of a tourist destinations (ATD): Balkan mountain centers. *Fresenius Environmental Bulletin*, 30(12): 13231-13242. (M23)
- Milentijević, N., Valjarević, A., Bačević, N.R., **Ristić, D.**, Kalkan, K., Cimbalević, M., Dragojlović, J., Savić, S. & Pantelić, M. (2022). Assessment of observed and projected climate changes in Bačka (Serbia) using trend analysis and climate modeling. *IDOJARAS*, 126(1): 47-68. DOI: 10.28974/idojaras.2022.1.3 (M23)
- Vukoičić, D., **Ristić, D.**, Milinčić, U., Petrović, D., Mihajlović, Lj., Božović, S. & Protić, B. (2023). Assessment of the Attractiveness of Natural Resources and Landscapes of the Kopaonik

National Park (Serbia): Framework and Importance for Tourism Development. *Polish Journal of Environmental Studies*, 32(1): 1-15. <https://doi.org/10.15244/pjoes/152378> (M23)

- Petrović, D., Milinčić, M., Vukoičić, D., **Ristić, D.**, Milinčić, U. & Potić, I. (2023). Evaluation and valorization of geoheritage of the Mount Rogozna area. *Carpathian Journal of Earth and Environmental Sciences*, 18(1): 213-224. <https://doi.org/10.26471/cjees/2023/018/252> (M23)
- Petrović, D., Vukoičić, D. & **Ristić, D.** (2024). Tourism as a Part of Sustainable Rural Development in the Area of Novi Pazar. *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Prištini*, 54(1): 355-375. <https://doi.org/10.5937/zrffp54-26859> (M23)

Остали резултати повезани са тематиком докторске дисертације

- **Ristić, D.**, Lukić, B., Protić, B., Đorđević, D.S. & Pavlović, D. (2022). Infrastrukturalna opremljenost seoskih naselja kao determinanta ruralne obnove Srbije. U: V. Šećerov, D.S. Đorđević, Z. Radosavljević, M.R. Jeftić (ur.): *Lokalna samouprava u planiranju i uređenju prostora i naselja*, Zbornik radova. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu - Geografski fakultet, str. 249-261. ISBN 978-86-6283-125-5 (GF);
- Лукић, Б., Ђорђевић, А., Ђорђевић, С.Д., Протић, Б. & **Ристић, Д.** (2017). Инфраструктурно опремање брдско-планинских села/атара. У: Б. Вишњић, А. Виденовић (ур.): *Социо-економски аспекти обнове и развоја насеља брдско-планинског подручја Србије*, Зборник резимеа реферата, XXIII међународни научни скуп „Власински сусрети“. Београд: Српско удружење за социологију села и пољопривреде, Завод за проучавање села, стр. 26-27. ISBN 978-86-87067-22-6 (ЗПЦ);
- **Ristić, D.** (2026). The state road network as a factor of spatial integration of Serbian communities in Kosovo and Metohija: GIS analysis. *Bulletin of Natural Sciences Research*, 16(1). <https://doi.org/10.5937/bnsr16-67960>;
- Lukić, B., Đorđević, A., Protić, B., **Ristić, D.** & Đorđević, D.S. (2021). Infrastructure as a factor of spatial development management in Serbia. In: M. Pavkov Hrvojević (ed.). *Innovative approach and perspectives of the applied geography* (p.52), Abstract book from The 5th Serbian Congress of Geographers. Novi Sad: University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Geography, Tourism and Hotel Management. ISBN 978-86-7031-588-4;
- **Ristić, D.** & Lukić, B. (2019). Planiranje infrastrukture u radnim zonama: neka iskustva i preporuke. U: D. Filipović, V. Šećerov, B. Lukić, U. Radosavljević, M. Marić (ur.): *Planska i normativna zaštita prostora i životne sredine*, Zbornik radova. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu – Geografski fakultet, str. 525-535. ISBN 978-86-6283-074-6 (APPS);
- Протић, Б., Лукић, Б., Филиповић, Д., Душков, Љ., **Ристић, Д.**, & Ђорђевић, С.Д. (2022). Улога и значај туристичке инфраструктуре за одрживи развој туризма: пример града Београда. У: М. Лојовић (ур.): *Туризам у савременом европском и евроазијском простору - стање, проблеми, изазови, перспективе*, стр. 593-608, Зборник радова са међународне научне конференције. Требиње: Висока школа за туризам и хотелијерство Требиње. ISBN 978-99976-906-5-4;
- Protić, B., Lukić, B., **Ristić, D.**, Popović, V. & Đorđević, A. (2023). Značaj turističke infrastrukture za održivi razvoj turizma. U: D. Filipović, V. Šećerov, D.S. Đorđević (ur.): *Planska i normativna zaštita prostora i životne sredine*, Zbornik radova. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu - Geografski fakultet, str. 425-432. ISBN 978-86-6283-142-2 (GF).

5. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Након прегледа докторске дисертације кандидата Душана Ристића под насловом **„Планирање развоја инфраструктуре у руралном простору Србије”**, Комисија закључује да је реч о оригиналном и самосталном научноистраживачком раду, који представља значајан допринос у области просторног планирања. Оригиналност дисертације потврђена је и софтверском провером. Дисертација је урађена у складу са одобреном темом и пријавом, на које је Веће научних области грађевинско-урбанистичких наука Универзитета у Београду дало сагласност, као и у складу са Упутством о облику и садржају докторске дисертације која се брани на Универзитету у Београду. Кандидат је испунио све услове за одбрану докторске дисертације предвиђене студијским програмом докторских студија, Правилником о докторским студијама и осталим важећим прописима.

Према свом садржају, методолошком приступу, научном доприносу и обиму, докторска дисертација у потпуности испуњава критеријуме и стандарде прописане актима Универзитета у Београду и Географског факултета. Рад је израђен на високом научном нивоу, поткрепљен одговарајућим научним апаратом и написан јасним, прецизним и разумљивим језиком. Илустрације, табеларни прикази и други прилози на одговарајући начин поткрепљују изнете ставове и резултате истраживања, док закључци представљају заокружену синтезу добијених сазнања и пружају смернице за њихову даљу научну и практичну примену. Научни допринос дисертације огледа се у унапређењу планског приступа развоју инфраструктурних система у руралном простору Србије, разумевању утицаја руралне хетерогености на планирање инфраструктуре, као и успостављању методолошког оквира за вредновање инфраструктурне опремљености руралних насеља. Шири значај рада огледа се у томе што планирање инфраструктуре позиционира као интегрални део политике руралног развоја.

Имајући у виду научну заснованост, методолошки приступ, научни и практични значај рада, као и досадашњи научноистраживачки рад и остварене резултате кандидата, Комисија са задовољством предлаже Наставно-научном већу Географског факултета у Београду да прихвати извештај о позитивној оцени докторске дисертације кандидата Душана Ристића под насловом **„Планирање развоја инфраструктуре у руралном простору Србије”** и докторску дисертацију упути на коначно усвајање Већу научних области грађевинско-урбанистичких наука Универзитета у Београду.

У Београду,

_____ 2026. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

др Велимир Шећеров, редовни професор
Универзитет у Београду, Географски факултет

др Богдан Лукић, редовни професор у пензији
Универзитет у Београду, Географски факултет

др Љиљана Василевска, редовни професор
Универзитет у Нишу, Грађевинско-архитектонски факултет